

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 30 серпня 2022 року № 18-2

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів.

За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Міністерство, як головний розпорядник бюджетних коштів та уповноважений орган на виконання зобов'язань, взятих Україною за Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотського протоколу до неї та Паризької угоди (до 02.09.2019 – Міністерство екології та природних ресурсів; з 03.09.2019 по 21.07.2020 – Міністерство енергетики та захисту довкілля; з 22.07.2020 – Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів), у 2017–2021 роках видатки на забезпечення виконання заходів з реалізації державної політики у сфері зміни клімату здійснювало за рахунок бюджетних програм за КПКВК: 2401270; 2401520; 2401530 та відповідно з 24.07.2020 – 2701270; 2701520; 2701530.

Проведеним аудитом встановлено, що касові видатки за вказаними бюджетними програмами у період 2017–2021 років становили 783 279,4 тис. грн, з них 631 965,7 тис. грн за рахунок коштів, отриманих від продажу одиниць установленної кількості викидів парникових газів, залишок яких на 01.01.2022 становить 20 048,8 тис. євро та 9 806,3 тис. гривень.

При цьому аудит засвідчив, що система внутрішнього контролю, запроваджена Міністерством, була недостатньою для належного та ефективного використання коштів державного бюджету на визначені цілі. Зокрема, проведений аудит засвідчив.

1.1. КПКВК 2401270 та КПКВК 2701270 (з 24.07.2020) «Здійснення природоохоронних заходів, зокрема з покращення стану довкілля».

У період 2017–2021 років у рамках цієї бюджетної програми протягом 2017–2020 років Міністерством сплачено внески 5 427,3 тис. грн (еквівалент 164,9 тис. євро) та 37,6 тис. грн – комісії банку за купівлю валюти, а саме: 1 855,4 тис. грн до Міжнародного журналу транзакцій, 2 814,8 тис. грн –

РКЗК ООН та 757,1 тис. грн – Кіотського протоколу. Станом на 01.01.2017 та на 01.01.2022 заборгованість зі сплати внесків не обліковувалась.

Проведений аудит також засвідчив, що у 2018 році за цією бюджетною програмою Міністерством екології та природних ресурсів використано 12 540,0 тис. грн на створення Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля». Проте зазначена система на початок 2022 року не працює. Придбане для Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля» обладнання перебуває на балансі Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів, проте не використовується, а отже, кошти державного бюджету на ці цілі Міністерством екології та природних ресурсів використано непродуктивно.

1.2. КПКВК 2401520 та КПКВК 2701520 (з 24.07.2020) «Забезпечення діяльності Національного центру обліку викидів парникових газів».

У період 2017–2021 років касові видатки за цією бюджетною програмою виконані в обсязі, затвердженому паспортами бюджетної програми, та становили 16 079,2 тис. грн, 94,0 відс. з яких спрямовано на оплату праці та нарахування на неї. При цьому проведений в ході аудиту аналіз результативних показників, наведених у звітах про виконання паспорта бюджетної програми за 2017–2021 роки, засвідчив щорічне недоукомплектування штату працівників Національного центру обліку викидів парникових газів. Так, проведеним аудитом встановлено, що фактична укомплектованість центру працівниками становила: 2017 рік – 38 відс. (9 шт. од.); 2021 – 45,6 відс. (20 шт. од.). Зазначене є свідченням існування ризиків неналежного здійснення організаційно-методичної підтримки у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів, яке визначено Законом України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів».

1.3. КПКВК 2401530 та КПКВК 2701530 (з 24.07.2020) «Державна підтримка заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів (збільшення абсорбції) парникових газів, у тому числі на утеплення приміщень закладів соціального забезпечення, розвиток міжнародного співробітництва з питань зміни клімату».

У період 2017–2021 років касові видатки за цією бюджетною програмою становили 749 195,3 тис. грн, або 37,1 відс. запланованого обсягу, в тому числі кошти загального фонду у сумі 117 229,6 тис. грн та спеціального – 631 965,7 тис. гривень. При цьому аудитом встановлено, що кошти загального фонду державного бюджету у сумі 117 229,6 тис. грн (3,7 млн євро) у 2017 році повернено японським компаніям через допущені у минулі роки порушення умов використання коштів, погоджених з японськими компаніями, що є неефективним управлінням коштами державного бюджету.

Проведений аудит також засвідчив, що за цією бюджетною програмою (спеціальний фонд) у 2017–2021 роках використано 631 965,7 тис. грн (33,2 відс. запланованого обсягу), з яких 611 737,7 тис. грн (96,8 відс.) спрямовано на виконання 26 проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій та 20 228,0 тис. грн. (3,2 відс.) – на 44 заходи з реалізації проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій. Низький відсоток виконання

бюджетної програми у 2018–2021 роках спричинений несвоєчасним прийняттям управлінських рішень Міністерством та заявниками проєктів щодо їх коригування, внесення змін до Планів заходів та паспортів бюджетної програми, що призвело до подовження строків виконання проєктів.

При цьому показник паспорта бюджетної програми – «Об'єм щорічних скорочень викидів парникових газів, тонн CO_{2-екв.} за результатами реалізації проєктів» не відповідає Загальним вимогам до визначення результативних показників бюджетних програм, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536 «Про результативні показники бюджетної програми», зокрема в частині критерію реалістичності, та потребує уточнення, оскільки він не відображає реального обсягу щорічних скорочень парникових газів, а є фактично очікуваним показником наступного періоду.

Проведеним аудитом також встановлено, що через неналежний стан внутрішнього контролю, при використанні коштів державного бюджету за цією бюджетною програмою у період 2017–2021 років допущено порушень та неефективного використання на загальну суму 96 006,86 тис. грн, у тому числі: з недотриманням Загальних умов укладення та виконання договорів підяду в капітальному будівництві, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 № 668 – 12 241,3 тис. грн; порушення, пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку та складанням звітності – 48 686,4 тис. грн, нерезультативне – 23 429,2 тис. грн та непродуктивне використання бюджетних коштів – 11 650,0 тис. гривень.

1.4. Використання коштів спеціального фонду державного бюджету в обсязі 611 737,7 тис. грн за КПКВК 2401530 (2701530) у 2017–2021 роках здійснювалося на виконання 26 проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій, з яких: завершено 16 (загальним обсягом видатків – 422 066,5 тис. грн), 8 – не завершено та перебувають на стадії реалізації (139 224,5 тис. грн) і 2 проєкти, виконання яких скасовано (50 446,7 тис. грн). Крім того слід зазначити, що у вказаний період скасовано виконання 4 запланованих проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій (3 проєкти модернізації станцій теплопостачання (котелень) та 1 проєкт із відновлювальної енергетики), видатки на які не здійснювались.

Проведеним аудитом встановлено, що протягом 2017–2021 років більша частина загального обсягу коштів (53,3 відс.) використана на виконання проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій з оновлення рухомого складу. Зокрема, аудит засвідчив, що в межах цих проєктів замінено автомобілі на автомобілі з гібридною силовою установкою (Національна поліція – 83 автомобілі, Служба безпеки України – 65 та Державна екологічна інспекція України – 40 автомобілів). Також у 2017 році в межах проєктів з оновлення рухомого складу здійснено останній платіж (111 137,6 тис. грн) за проєктом «Комплексна модернізація вагонів типу «Е» та його модифікації з впровадженням асинхронного тягового приводу на Комунальному підприємстві

«Київський метрополітен», за якими передбачалося модернізувати 15 вагонів метрополітену.

Крім того, протягом 2017–2021 років на виконання проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій з капітального ремонту (термомодернізації), модернізації станцій теплопостачання (котелень) та відновлювальної енергетики спрямовано 46,7 відс. загального обсягу коштів (611 737,7 тис. гривень). Так, в рамках цих проєктів утеплено 29 247,5 кв. м приміщень, замінено 2 220,9 кв. м вікон і дверей на металопластикові та утеплено 8 843,1 кв. м дахів.

При цьому слід зазначити, що через військову агресію росії, імовірними є ризики не продовження реалізації 8 проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій, на які спрямовано видатки державного бюджету в загальному обсязі 139 224,5 тис. грн, що обумовлює існування ризиків їх оцінки як неефективного використання коштів. Крім того, аудитом встановлено неефективне використання коштів у сумі 50 446,7 тис. грн на фінансування двох проєктів, які скасовано в 2021 році.

Міністерством у вказаний період також виконано 44 заходи (з 64 запланованих, або 68,8 відс.), касові видатки на виконання яких становили 20 227,9 тис. гривень. Із зазначеного обсягу 15 920,1 тис. грн (78,7 відс.) спрямовано на проведення міжнародних фінансових аудитів та технічних експертиз (аудитів), 3 045,0 тис. грн (15,1 відс.) – на забезпечення функціонування Національного реєстру антропогенних викидів та поглинання парникових газів (2017 рік), 916,4 тис. грн. (4,5 відс.) – на здійснення семи відряджень в межах України та за кордон.

2. Найбільш ефективний результат щорічних скорочень викидів парникових газів мають проєкти цільових екологічних (зелених) інвестицій з відновлювальної енергетики. Майже на рівні очікуваних є обсяги скорочень викидів парникових газів за проєктами з капітального ремонту (термомодернізації).

Проведений в ході аудиту аналіз результатів щорічних скорочень викидів парникових газів від реалізації проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій, технічний аудит яких здійснено протягом 2017–2021 років, засвідчив, що обсяги скорочень викидів парникових газів за проєктами з відновлювальної енергетики становили 92,28 тонн CO_{2-екв} за очікуваних 88,44 тонн CO_{2-екв}, за проєктами з капітального ремонту (термомодернізація) 422,3 тонн CO_{2-екв} за очікуваних 446,23 тонн CO_{2-екв}. Водночас за проєктами з оновлення рухомого складу обсяги скорочень викидів парникових газів становили лише 4 892 тонн CO₂ за очікуваних 39 937,5 тонн CO₂, або 12,2 відс. від проєктних показників. Як наслідок, річне скорочення викидів парникових газів від реалізованих проєктів очікується лише в обсязі 5 426,6 тонн CO_{2-екв}, або лише 13,4 відс. передбачених проєктами (очікуваних) обсягів (40 472,1 тонн CO_{2-екв}).

При цьому аудит засвідчив, що договорами на делегування повноважень контроль за реалізацією проєктів та досягненням запланованих результатів на

Міністерство не покладався, а отже останнім і не виконувався. Відсутнім був і комплексний підхід при виконанні заходів з теплової санації будівель, так як проектами, спрямованими на термомодернізацію об'єктів соціальної сфери, передбачались лише утеплення зовнішніх стін і даху будинків та заміна вікон. Водночас модернізації систем тепlopостачання таких об'єктів фактично не передбачалося.

3. На основні заходи зі скорочення викидів парникових газів, якими зокрема є заходи з суттєвого зменшення споживання енергії, розвитку сфери енергоефективності та відновлюваної енергетики, за рахунок інших джерел фінансування (зокрема, програм: «Теплих кредитів» та «ЕНЕРГОДІМ»; міжнародних угод та проєктів; місцевих та приватних ініціатив) спрямовано в останні роки понад 17 млрд гривень. Як наслідок, Україна у 2019 році увійшла у ТОП-10 країн світу за темпами розвитку «зеленої» енергетики, а у 2020 – у ТОП-5 європейських країн за темпами розвитку сонячної енергетики.

Зокрема, проведений в ході аудиту аналіз результатів досліджень засвідчив, що за програмою «Теплих кредитів» за 2014–2020 роки понад 853 тис. українських родин інвестували в енергоефективність власного житла близько 8,7 млрд гривень. При цьому оціночна економія становить близько 460 млн м³ газу щороку та відповідне щорічне скорочення викидів 932 тис. тонн CO₂.

В рамках Угоди мерів щодо клімату та енергії – Схід (CoM East) (добровільна ініціатива Європейського Союзу) більш ніж 300 її підписантами в Україні встановлені цілі зі скорочення викидів парникових газів в обсязі 12,7 млн тонн CO₂/рік. У межах своїх зобов'язань громади розробляють План дій сталого енергетичного розвитку та клімату (ПДСЕРК), який містить конкретні цілі зі скорочення викидів парникових газів (ПГ), заходи та проєкти, спрямовані на запобігання зміні клімату та адаптації до неї, а також подолання енергетичної бідності.

Слід також зазначити, що в липні 2022 року, незважаючи на військову агресію РФ проти України, під час Міжнародної конференції з питань відновлення України в Лугано, між урядами України та Швейцарії підписано імплементаційну угоду до Паризької угоди, яка є інструментом для «зеленого» післявоєнного відновлення України та досягнення кліматичних цілей у рамках Паризької угоди.

4. Міжнародні зобов'язання України зі змін клімату за Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату (РКЗК ООН), Кіотським протоколом до неї та Паризькою угодою впроваджуються в українське нормативно-правове поле.

У 2021 році Україна оновила свій національно визначений внесок (НВВ2) до Паризької угоди, визначивши ціллю – до 2030 року скоротити викиди парникових газів до рівня 35 відс. порівняно з 1990 роком. Отже, фактично скоротити викиди парникових газів на 65 відс. до 2030 року

порівняно з рівнем 1990 року, або на 25 відс. більше від зобов'язань попередньо схваленого очікуваного національно визначеного внеску.

На початок 2022 року Урядом України затверджені: Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, Оновлений національно визначений внесок, Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року.

Крім того, розроблено послідовність дій з впровадження національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів, яка аналогічна за своєю структурою Європейській системі торгівлі квотами на викиди парникових газів (СТВ). Першим етапом таких дій є впровадження системи моніторингу, звітності та верифікації викидів ПГ. Надалі передбачалося впровадження наступних складових системи торгівлі квотами на викиди ПГ. На початок 2022 року Україна виконувала взяті на себе за міжнародними договорами зобов'язання, а більшість підприємств дотримувались вимог законодавства України та підтримували рішення держави щодо впровадження СТВ. Це давало можливість у майбутньому отримати додаткові кошти від продажу квот на викиди ПГ, які були б згенеровано в результаті зменшення кількості викидів ПГ при модернізації виробництв, підвищити ефективність використання ресурсів, підвищити енергетичну безпеку підприємств, отримати прозору систему моніторингу викидів ПГ, стати більш привабливим для інвесторів і замовників та, в перспективі, перейти на низьковуглецеві джерела енергії.

5. Стан організаційного забезпечення є достатнім для ефективного забезпечення реалізації державної політики у сфері протидії зміні клімату, зокрема шляхом істотного скорочення викидів в атмосферу парникових газів, невід'ємною частиною якої є виконання Україною міжнародних зобов'язань відповідно до РКЗК ООН, Кіотського протоколу до неї та Паризької угоди.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України визначено органом, уповноваженим на провадження міжнародної діяльності, зокрема за Кіотським протоколом до РКЗК ООН (постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2008 № 392).

З метою забезпечення виконання зобов'язань України відповідно до РКЗК ООН та Кіотського протоколу до неї постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.1999 № 583 створено Міжвідомчу комісію із забезпечення виконання РКЗК ООН (постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 879 цю комісію ліквідовано та утворено Міжвідомчу комісію з питань зміни клімату та збереження озонового шару). Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 № 33 (в редакції постанови від 02.09.2020 № 786) утворено Міжвідомчу робочу групу з питань координації подолання наслідків зміни клімату в рамках ініціативи Європейської Комісії «Європейський зелений курс». Проте слід зазначити про наявність дублювання окремих функцій цих комісій, що фактично призвело до бездіяльності в 2020–

2021 роках Міжвідомчої комісії з питань зміни клімату та збереження озонового шару.

Відповідно до затвердженого Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 878-р), його виконавцями визначено 16 органів центральної виконавчої влади, місцеві органи виконавчої влади, за згодою Національну академію наук та низку галузевих академій і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Проте, як встановлено аудитом, за численними завданнями, строк реалізації яких був визначений у період з 2018 по 2020 рік, зазначений план є невиконаним, що ускладнює стан виконання окремих міжнародних зобов'язань України, у тому числі відповідно до РКЗК ООН.

Положенням про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 614, одним із основних завдань міністерства визначено забезпечення формування державної політики у сфері: охорони атмосферного повітря, моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів з установок, розташованих на території України, а також регулювання озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів, охорони озонового шару та запобігання зростанню рівня глобального потепління, зміни клімату і виконання вимог РКЗК ООН, Кіотського протоколу до неї та Паризької угоди. Проте слід зазначити, що неодноразові реорганізації уповноваженого на це Міністерства та зміни керівництва впливали на рівень ефективності забезпечення реалізації державної політики у сфері протидії зміни клімату.

У сфері Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів перебуває бюджетна установа «Національний центр обліку викидів парникових газів», яка, зокрема, забезпечує збирання, оброблення, систематизування, аналізування, накопичування та зберігання даних щодо викидів парникових газів на території України, що використовуються при провадженні національної інвентаризації викидів та абсорбції парникових газів і підготовці Національного кадастру антропогенних викидів та абсорбції парникових газів України.

6. За рекомендаціями Рахункової палати, наданими об'єктам контролю за результатами попередніх заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), проведених з 2012 року, відповідальними органами виконавчої влади вживалися заходи щодо усунення виявлених порушень і недоліків. Врахування низки рекомендацій Рахункової палати, спрямованих на реалізацію національної державної політики України у сфері зміни клімату разом з положеннями Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, зокрема, щодо співробітництва сторін у просуванні механізму спільного впровадження Кіотського протоколу, сприяли забезпеченню реалізації положень Кіотського протоколу та державної підтримки заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів (збільшення абсорбції) парникових газів. Проте з року в рік залишалися частково виконаними або ж взагалі невиконаними ряд пропозицій Рахункової палати, що

затримувало в часі реалізацію проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій та використання коштів, отриманих від продажу одиниць установленої кількості викидів парникових газів, розроблення законопроєкту з питань організації та здійснення моніторингу, звітності, верифікації викидів парникових газів.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів затвердити.

2. Звіт про результати аудиту ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів та рішення Рахункової палати надіслати **Верховній Раді України** протягом 15 днів із дня затвердження цього Звіту.

3. Відомості про результати аудиту ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів у формі рішення Рахункової палати і Звіт надіслати **Кабінету Міністрів України**, і з метою підвищення ефективності **реалізації державної політики у сфері протидії зміні клімату** рекомендувати доручити:

➤ відповідним центральним органам виконавчої влади вжити заходів щодо:

- розроблення та внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєктів законів України щодо: впровадження та функціонування системи торгівлі квотами на викиди парникових газів; стратегії низьковуглецевого розвитку України на період до 2050 року;

- розроблення та внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєктів нормативно-правових актів про: державну цільову науково-технічну програму в сфері зміни клімату; національний план з енергетики та зміни клімату; порядок підготовки Національного плану розподілу квот між установками; порядок функціонування дозвільної системи на викиди парникових газів;

- перегляду та приведення у відповідність нормативно-правових актів щодо моніторингу викидів парникових газів та звітності відповідно до Регламенту ЄС 2018/1999;

- підготовки національного дворічного звіту з питань зміни клімату та національного повідомлення з питань зміни клімату;

- підготовки та внесення на розгляд Міжвідомчої робочої групи з питань координації подолання наслідків зміни клімату в рамках ініціативи Європейської Комісії «Європейський зелений курс» пропозицій щодо:

механізму інтеграції заходів із запобігання зміні клімату та адаптації до неї в регіональні стратегії розвитку і плани заходів з їх реалізації;

впровадження новітніх фінансових інструментів та механізмів державно-приватного партнерства у сфері зміни клімату;

результатів аналізу можливих ризиків та переваг розвитку вітчизняної ядерної енергетики у досягненні цілей держави щодо скорочення антропогенних викидів парникових газів;

пріоритетних заходів з адаптації до зміни клімату для секторів економіки, об'єктів життєдіяльності населення, сфери охорони здоров'я;

прогресивних підходів до стимулювання суб'єктів господарювання усіх форм власності до реалізації проєктів із запобігання зміни клімату та адаптації до неї з урахуванням найкращої світової практики та умов запровадження ринкових і неринкових механізмів, передбачених Паризькою угодою;

➤ Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України вжити заходів щодо:

- фіксації, розрахунку та систематизації збитків, заподіяних навколишньому природному середовищу;

- розробки та затвердження Порядку ведення єдиного реєстру збитків, заподіяних навколишньому природному середовищу, а також виявлення та аналізу випадків, які можуть становити потенційну небезпеку для довкілля та населення;

- розробки методики визначення шкоди та збитків, заподіяних навколишньому природному середовищу внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану;

- відновлення роботи Міжвідомчої комісії з питань зміни клімату та збереження озонового шару, створеної постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 879, та розгляду на її засіданні Національних кадастрів антропогенних викидів за 1990–2018, 1990–2019, 1990–2020 роки;

- супроводу в комітетах Верховної Ради України проєкту закону № 7327 від 28.04.2022 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля»;

- розроблення та внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкту нормативно-правового акта щодо змін Порядку розгляду, схвалення і реалізації проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій та пропозицій щодо здійснення заходів, пов'язаних з реалізацією таких проєктів і виконанням зобов'язань сторін Кіотського протоколу до РКЗК ООН, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.2008 № 221, в частині приведення його у відповідність із Законом України від 22.06.2017 № 2118-VIII «Про енергетичну ефективність будівель».

4. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України і рекомендувати в межах повноважень вжити заходів щодо:

- розроблення та внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєктів законів України щодо: впровадження та

функціонування системи торгівлі квотами на викиди парникових газів; стратегії низьковуглецевого розвитку України на період до 2050 року;

- розроблення та внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєктів нормативно-правових актів про: державну цільову науково-технічну програму в сфері зміни клімату; порядок функціонування дозвільної системи на викиди парникових газів;

- перегляду та приведення у відповідність нормативно-правових актів щодо моніторингу викидів парникових газів та звітності відповідно до Регламенту ЄС 2018/1999;

- підготовки національного дворічного звіту з питань зміни клімату та національного повідомлення з питань зміни клімату;

- підготовки та внесення на розгляд Міжвідомчої робочої групи з питань координації подолання наслідків зміни клімату в рамках ініціативи Європейської Комісії «Європейський зелений курс» пропозицій щодо:

- механізму інтеграції заходів із запобігання зміні клімату та адаптації до неї в регіональні стратегії розвитку і плани заходів з їх реалізації;

- впровадження новітніх фінансових інструментів та механізмів державно-приватного партнерства у сфері зміни клімату;

- результатів аналізу можливих ризиків та переваг розвитку вітчизняної ядерної енергетики у досягненні цілей держави щодо скорочення антропогенних викидів парникових газів;

- пріоритетних заходів з адаптації до зміни клімату для секторів економіки, об'єктів життєдіяльності населення, сфери охорони здоров'я;

- прогресивних підходів до стимулювання суб'єктів господарювання усіх форм власності до реалізації проєктів із запобігання зміні клімату та адаптації до неї з урахуванням найкращої світової практики та умов запровадження ринкових і неринкових механізмів, передбачених Паризькою угодою.

- завершення до 01.12.2022 впровадження інформаційно-аналітичної системи даних про якість атмосферного повітря та її інтеграції в окремий функціональний модуль е-Довкілля «ЕкоСистеми», відповідно до наказу Міндовкілля від 18.11.2021 № 763 «Про дослідну (тестову) експлуатацію Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема», проведення аналізу стану його функціональної готовності;

- розробки та затвердження плану заходів із запровадження функціонування програмного забезпечення Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля» та використання обладнання для нього;

- включення до операційного плану діяльності з внутрішнього аудиту Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України внутрішнього аудиту на державних підприємствах «Укрекоінвест» і «Держекоінвест» з метою оцінки стану збереження їх активів;

- проведення сертифікації енергетичної ефективності об'єктів, на яких реалізуються заходи, спрямовані на зменшення обсягів викидів (збільшення

абсорбції) парникових газів, відповідно до вимог Закону України від 22.06.2017 № 2118-VIII «Про енергетичну ефективність будівель»;

- першочергового спрямування залишку коштів, отриманих від продажу одиниць установленої кількості викидів парникових газів, на завершення проєктів, розпочатих у попередні періоди;

- розроблення та внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкту нормативно-правового акта щодо внесення змін до Порядку розгляду, схвалення і реалізації проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій та пропозицій щодо здійснення заходів, пов'язаних з реалізацією таких проєктів і виконанням зобов'язань сторін Кіотського протоколу до РКЗК ООН, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.2008 № 221, в частині приведення його у відповідність із Законом України від 22.06.2017 № 2118-VIII «Про енергетичну ефективність будівель»;

- здійснення заходів щодо удосконалення Національної системи інвентаризації ПГ на підставі рекомендацій міжнародної групи експертів під час підготовки Національних кадастрів;

- приведення показника паспорта бюджетної програми за КПКВК 2701530 «Об'єм щорічних скорочень викидів парникових газів, тонн CO₂-екв. за результатами реалізації проєктів» у відповідність із Загальними вимогами до визначення результативних показників бюджетних програм, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536 «Про результативні показники бюджетної програми»;

- забезпечення комплексного підходу при визначенні заходів з теплової санації будівель, зокрема, передбачити їх реалізацію з одночасною модернізацією системи тепlopостачання термомодернізованих об'єктів;

- посилення контролю за станом реалізації проєктів цільових (зелених) інвестицій, у тому числі за досягненням запланованих результативних показників скорочень викидів парникових газів;

- виконання Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;

- усунення виявлених недоліків та порушень;

- інформування у встановленому законодавством порядку Рахункової палати про стан виконання наданих за результатами аудиту рекомендацій.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Бюджетній установі «Національний центр обліку викидів парникових газів», Державній установі «Національний інститут серцево-судинної хірургії ім. М. М. Амосова Національної академії медичних наук України», Державній установі «Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії медичних наук України», Державній установі «Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О. О. Шалімова» Національної академії медичних наук України, Державній установі «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського Національної академії медичних наук України», Науково-дослідній установі

«Український науково-дослідний інститут екологічних проблем», відділу капітального будівництва та інвестицій Червоноградської міської ради, Державному підприємству «Центр організаційно-технічного і інформаційного забезпечення управління зоною відчуження» та рекомендувати розглянути результати аудиту і вжити невідкладних заходів для усунення виявлених порушень.

6. Оприлюднити рішення Рахункової палати і Звіт на офіційному вебсайті Рахункової палати.

7. Члену Рахункової палати Віктору Богуну забезпечити надсилання до Верховної Ради України інформації про стан виконання об'єктами контролю рішення Рахункової палати протягом 45 днів з дня отримання інформації від об'єктів контролю.

8. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Віктора Богуна.

Голова Рахункової палати

Валерій ПАЦКАН